

sení ze dne 25. listopadu 1931 E 234/31-49 byl usnesením okres. soudu v Ch. ze dne 17. května 1932 č. d. 371/32 vložen pokud se týče poznamenán výmaz zástavního práva a společného závazku ve vl. čís. 42 kat. úz. V. jako vložce hlavní a ve vl. čís. 97 a 153 téhož kat. úz. jako vložkách vedlejších pro pohledávku »Deutscher Vorschussverein« per 67.232 Kč, bylo však opomenuto, ve zbývajících vedlejší vložce čís. 49 kat. úz. K. poznamenati podle § 112 knih. zák. výmaz zástavního práva za částku 35.208 Kč 67 h, o kterou se pohledávka »Deutscher Vorschussverein« snížila následkem příkázání této částky z nejvyššího podání k hotovému zaplacení. Podle § 112 knih. zák. jest zapsati všechny změny, které mají býti provedeny na zástavním právu společně váznoucím převodem, omezením, zatížením, výmazem anebo jinak jen v hlavní vložce a pokládá se zápis změn v hlavní vložce právně za vykonaný ve všech vedlejších vložkách; částečný nebo úplný výmaz společného zástavního práva ze všech zástavních předmětů jest také ve všech vedlejších vložkách a výmaz zástavního práva z jednotlivých vedlejších vložek v těchto poznamenati. Vkladem výmazu zástavního práva pro pohledávku »Deutscher Vorschussverein« ve vl. čís. 42 kat. úz. V. jako vložce hlavní zaniklo tudíž co do částky 35.208 Kč 67 h i knihovní zástavní právo ve vedlejší vložce čís. 49 kat. úz. K. a to přes to, že dotýčný výmaz společného zástavního práva nebyl v této vložce poznamenán, neboť byl s právním účinem vykonán zápisem v hlavní vložce. Toho stavu byli si vědomi i žadatelé pokud se týče stěžovatelka při podání knihovní žádosti č. d. 601/32 ze dne 29. července 1932, ve které na základě rozvrhového usnesení ze dne 25. listopadu 1931 č. j. E 234/31-49 jehož opis prý jest založen ve sbírce listin pod č. d. 371/32, žádali o povolení výmazu práva zástavního pro pohledávku »Deutscher Vorschussverein« v částce 35.208 Kč 67 h s přísl. z částky 67.232 Kč s přísl. a vklad práva zástavního pro pohledávky spořitelný v Ch. 20.000 Kč a 13.000 Kč v pořadí vymazané části pohledávky 35.208 Kč 67 h. I když knihovní soud této žádosti vyhověl a povolil vklad částečného výmazu zástavního práva pro pohledávku »Deutscher Vorschussverein« podle návrhu žadatelky, šlo ve skutečnosti jen o poznámku výmazu, který byl již pravoplatně vykonán ve vložce hlavní. Stěžovatelka nemohla proto nabýti zástavního práva pro své pohledávky 20.000 Kč a 13.000 Kč v pořadí vymazaného zástavního práva pro pohledávku »Deutscher Vorschussverein« co do částky 35.208 Kč 67 h, neboť v době podání její knihovní žádosti byl touto částkou dotýčný zástavní dluh zapraven a bylo co do této částky zrušeno i knihovní zástavní právo, takže tu nebylo předpokladu pro knihovní výkony podle § 469 obč. zák. pokud se týče § 38 III. dílčí novely. Pohledávka knihovního věřitele, »Deutscher Vorschussverein« a náhradní nárok Anny W-ové, který byl knihovně zajištěn ve vl. čís. 49 kat. území K. již dne 23. května 1929 v pořadí vymazaného zástavního práva pro pohledávku »Deutscher Vorschussverein« co do částky 82.768 Kč (E124/28), předchází tudíž v knihovním pořadí zástavnímu právu, jež nabyla stěžovatelka v téže vložce dne 29. července 1932 pro své pohledávky 20.000 Kč a 13.000 Kč.

Čís. 13602.

Úprava pachtovného při zemědělských pachtech (vládní nařízení ze dne 29. července 1933, čís. 164 sb. z. a n.).

Jde-li o smlouvu pachtovní s několika spolupachtýři, aniž předmět pachtu jest reálně rozdělen, bylo předpisu § 7 vl. nař. o způsobu ohlášení nároku na úpravu pachtovného dostatečně vyhověno co do všech spolupachtýřů, učinil-li mimosoudní oznámení na slevu i jen jeden ze spolupachtýřů a požádal-li u soudu jen on sám o úpravu pachtovného.

Při oznámení nároku na úpravu pachtovného stačí, byl-li nárok oznámen jednomu ze spoluvlastníků propachtované nemovitosti.

(Rozh. ze dne 2. června 1934, R I 550/34.)

Žádosti Františka H-a o úpravu pachtovného soud prvního st. vyhověl, rekursní soud žádost zamítl. Důvody: Podle pachtovní smlouvy ze dne 6. srpna 1928 je pachtýřem usedlosti nejen žadatel František H., nýbrž i Marie T-ová a propachtovateli nejsou jen Ludvík R. st. a ml. nýbrž i jich manželky. O úpravu pachtovného zažádal však jen František H. sám a oznámil to jen R-ovi staršímu a mladšímu, nikoliv však i jejich manželkám, ačkoliv i ty jsou propachtovateli. V důsledku tohoto opomenutí nebylo však vyhověno úplně ustanovení § 7 nař. čís. 164/1933, podle něhož jest oznámiti pod ztrátou nároku propachtovateli, tedy podle § 833 obč. zák. v tomto případě všem propachtovatelům, že pachtýř žádá úpravu pachtovného.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Nelze schváliti názor napadeného usnesení, že není vyhověno podmínkám § 7 vlád. nař. čís. 164/1933 o způsobu ohlášení nároku na úpravu pachtovného. Neboť v souzeném případě jde o smlouvu pachtovní, podle níž není předmět pachtu reálně rozdělen. Spolupachtýře je proto co do pachtovního poměru považovati za jednu osobu (§ 825 obč. zák.) a jejich práva i povinnosti k propachtovatelům je posuzovati podle §§ 888 a násl. obč. zák. Podle § 894 obč. zák. neprospívá ostatním spoludlužníkům jen taková úleva neb osvobození, kterou dostane jeden spoludlužník pro »svou osobu«. V souzeném případě však neuplatnil František H. nárok na úpravu pachtovného »jen pro svou osobu«, nýbrž jako nárok plynoucí z věci samé; docílená sleva pachtovného přijde k dobru nejen Františku H-ovi, nýbrž i spolupachtýřce Františce T-ové (§ 893 obč. zák.). Proto bylo dostatečně vyhověno předpisu § 7 vlád. nař. z 29. června 1933 čís. 164 sb. z. a n., když mimosoudní oznámení nároku na slevu učinil František H. sám, a když u soudu jen on sám požádal o úpravu pachtovného.

Již při výkladu § 1 zák. čís. 593/1919 o ochraně drobných pachtýřů zemědělských, jímž bylo nařízeno, že pachtýř musí do určité doby propachtovateli nebo jeho hospodářské správě písemně svůj nárok oznámiti, vvslovil nejvyšší soud zásadu, že stačí, oznámí-li pachtýř jen jednomu ze spoluvlastníků, že se domáhá obnovy pachtu (sb. n. s. čís. 907). Této zásady jest použití i pro oznámení nároku na úpravu pachtovného podle vlád. nař. čís. 164/33, takže stačí, byl-li nárok oznámen jednomu se spo-

lůvlastníků propachtované nemovitosti. O něm jednali u soudu Ludvík R. st. a Ludvík R. ml., kteří při tom zastupovali i své manželky, ježto jde o správu jich volného majetku (§ 1238 obč. zák.).

Čís. 13603.

Používal-li zaměstnavatel dělníků zaměstnaných při hospodářství i při tlučení šterku kladívkem, byl povinen opatřiti je ochrannými brýlemi nebo jinak proti úrazu odlétujícími třískami. Zaměstnavatel ručí podle § 1313 a) obč. zák., nechal-li jeho šafář dělníky pracovati bez ochranných brýlí.

Promlčení nároku na náhradu škody (úrazem oka) počíná teprve propuštěním poškozeného z nemocničního ošetřování, byl-li mu teprve tehdy znám rozsah a výše jeho škody.

(Rozh. ze dne 2. června 1934, Rv I 1993/32.)

Žalovaný majitel velkostatku použil žalobce, jenž byl u něho zaměstnán při hospodářství, i při tlučení šterku kladívkem, při kteréžto práci byl žalobce dne 15. prosince 1927 zraněn na oku odlétnuvší třískou z kamene. Žalobou, zadanou na soudě dne 24. prosince 1930 domáhal se žalobce na žalovaném náhrady škody. Procesní soud první stolice uznal žalobní nárok důvodem po právu, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Nižší soudy neuznaly, že žalobcův nárok proti žalovanému na náhradu škody je proto po právu, že žalovaný porušil min. nařízení ze dne 23. listopadu 1905 čís. 75 ř. zák., neopatřiv žalobce ochrannými brýlemi, ač provozoval kamenolom po živnostensku, a není proto zapotřebí se zabývat v tomto směru vývody dovolání. Pokud nižší soudy rozhodly, že žalovaný je práv žalobci za škodu, kterou utrpěl dne 15. prosince 1927 poraněním oka, nepochybily. Bylo zjištěno, že žalovaný používal dělníků zaměstnaných při hospodářství, neměl-li pro ně práce hospodářské, i při tlučení šterku kladívkem, a že tomu tak bylo i dne 15. prosince 1927, kdy žalobce byl zraněn odlétnuvší třískou z kamene na oku. Že při tlučení kamene mohou odletěti z kamene úlomky a mohou poranit pracující, musil si žalovaný jako podnikatel při obvyklé pozornosti, kterou má podle § 1297 obč. zák. každý vynaložiti, býti vědom a, zaměstnával-li tímto způsobem dělníky, bylo jeho povinností podle § 1157 obč. zák., by je opatřil takovým náčiním, aby jejich bezpečnost tělesná a zdraví výkonem práce nebyly ohroženy, pokud to ovšem bylo možné, podle povahy služby. Zaměstnavatel má voliti takové náčiní, které podle okolností případu jest s to ochrániti tělesnou bezpečnost a zdraví zaměstnance. Takovým prostředkem na ochranu očí před zraněním odlétujícími třískami jsou ochranné brýle. Neopatřil-li žalovaný žalobci ochranné brýle, ani jinak jeho oči proti úrazu neochránil, porušil tím povinnost, kterou mu § 1157